

Verslag Overlegvergadering Verantwoordingsorgaan met Bestuur ABP gehouden op 22 juni 2017 te Den Haag

Het publieksverslag heeft als doel om bij pensioenfondsen ABP aangesloten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers inzicht te geven in de adviezen die het Verantwoordingsorgaan als medezeggenschapsorgaan aan het ABP Bestuur geeft over voorgenomen beleidsbeslissingen en de besprekingen die het Verantwoordingsorgaan met het ABP Bestuur voert. Voor de uitgebreide standpunten van de verschillende partijen in het Verantwoordingsorgaan wordt verwezen naar de eigen website van de fracties.

Opening en mededelingen

De heer Van Boven, voorzitter Verantwoordingsorgaan, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Herstelplan

Het Bestuur deelt mede dat DNB op 19 mei 2017 schriftelijk heeft gemeld in te stemmen met het herstelplan van ABP. ABP zal hierover gaan communiceren op de site.

Adviesaanvraag Remuneratie Bestuur

Naar aanleiding van een gewijzigde commissie- en organisatiestructuur stelt het Bestuur voor de bestuurdersvergoedingen hieraan aan te passen. Op grond van de Statuten heeft het Verantwoordingsorgaan adviesrecht ten aanzien van de door het Bestuur voorgestelde wijzigingen.

Bij de behandeling van dit onderwerp blijkt dat het voorstel op enkele punten nog onduidelijk is. Het Verantwoordingsorgaan hecht aan een duidelijk voorstel temeer daar wijzigingen in de bestuurdersvergoeding naar de deelnemers helder en transparant moeten kunnen worden uitgelegd. Gehoord de argumenten van het Verantwoordingsorgaan besluit het Bestuur het voorstel voor nader beraad in te trekken.

Aanpassing Reglement Verantwoordingsorgaan en Verkiezingsreglement Verantwoordingsorgaan.

In 2018 verloopt de vierjaars zittingstermijn van het Verantwoordingsorgaan. Dit houdt in dat er in 2018 wederom Verkiezingen zullen zijn. Vooruitlopend en in voorbereiding hierop heeft het Verantwoordingsorgaan aan het Bestuur voorgesteld om zowel het reglement Verantwoordingsorgaan alsmede het Verkiezingsreglement op een aantal punten te wijzigen.

De wijzigingsvoorstellen zijn besproken en afgestemd. Op alle voorgestelde punten tot wijziging is overeenstemming bereikt behalve op het punt van de verplichting voor leden van het Verantwoordingsorgaan tot het overleggen van een Verklaring omtrent gedrag (VOG). Het Bestuur hecht vanuit het oogpunt van reputatie en imago duidelijk meer waarde aan een VOG dan het Verantwoordingsorgaan. Het Verantwoordingsorgaan trekt in twijfel of de VOG een doeltreffend middel is om te voorkomen dat mensen die ooit voor een financieel delict zijn veroordeeld, in het VO terechtkomen. Naar de mening van het Verantwoordingsorgaan biedt de ondertekening van de Gedragscode ABP veel meer waarborgen tot integer handelen. Afgesproken is dat partijen nog nader overleg zullen hebben over het wel of niet handhaven van de VOG-verklaring.

Stand van zaken toekomst pensioenstelsel

Het Bestuur schetst de stand van zaken met betrekking tot de voorgenomen herziening van het Pensioenstelsel.

Het ABP heeft inmiddels ten aanzien van het nieuwe pensioencontract diverse modellen doorgerekend. De doorrekeningen geven inzicht in wat het nieuwe contract zou kunnen betekenen.

Het Verantwoordingsorgaan wenst een zo scherp mogelijk beeld te krijgen van de consequenties voor ABP. Het Verantwoordingsorgaan vraagt of het Bestuur bereid is om de uitkomsten met het Verantwoordingsorgaan te delen en op welke termijn dit mogelijk is.

Het Bestuur stelt dat over een transitie en de betekenis van een nieuw contract pas kan worden geoordeeld als de consequenties duidelijk zijn. Aan zet is de Regering (wet- en regelgeving) die in afwachting is van het advies van de SER. Sociale partners zijn vervolgens aan zet voor de achterbanraadpleging. Daarna zal het Bestuur een themasessie met het Verantwoordingsorgaan organiseren.

Stand van zaken complexiteit pensioenregeling

In voorafgaande vergaderingen is het Verantwoordingsorgaan door het Bestuur geïnformeerd over de onderhandelingen van sociale partners in de Pensioenkamer en het Sectoroverleg Defensie. Deze onderhandelingen hebben betrekking op het reduceren van complexiteit in de middelloon regeling en een overgang van de eindloon – naar de middelloon regeling voor de sector Defensie. Reduceren van complexiteit teneinde een integere en beheerste uitvoering met ingang van 1 januari 2018 (en volgende jaren) te garanderen.

Het ABP faciliteert de Pensioenkamer en het Sectoroverleg Defensie inhoudelijk, door middel van advies en doorrekeningen, teneinde de gewenste besluitvorming tot aanpassing van de middelloon regeling en de overgang van eindloon naar middelloon binnen de sector Defensie met ingang van 1 januari 2019 mogelijk te maken.

Over de middelloonregeling vindt frequent overleg plaats in de Pensioenkamer. Over de meeste elementen die complexiteit veroorzaken bestaat inmiddels overeenstemming. Slechts enkele elementen zijn nog onderwerp van gesprek.

Ook bij Defensie vindt overleg plaats tussen partijen over de pensioenregeling – de transitie van eindloon naar middelloon. Defensie heeft tot 1 oktober de tijd om modaliteiten in de transitie aan te brengen teneinde de gevolgen te mitigeren. Alles is erop gericht om voor 1 oktober tot afspraken te komen die voldoende vertrouwen geven dat middelloon per 1 januari 2018 kan worden ingevoerd.

Mocht overleg niet tot overeenstemming leiden dan ziet het Bestuur zich genoodzaakt om in overleg met het Verantwoordingsorgaan een statutenwijziging voor te bereiden.

Dat betekent dan in formele zin dat het Bestuur een traject met het Verantwoordingsorgaan ingaat en zal nadenken over de manier om het Verantwoordingsorgaan bij deze statutenwijziging te betrekken en in de gelegenheid te stellen de gedachten van het Verantwoordingsorgaan kenbaar te maken. Dan zou het Verantwoordingsorgaan het Bestuur uiterlijk 28 september advies moeten geven. Het Bestuur denkt na over de vormgeving en zal met het Verantwoordingsorgaan overleggen.

Het Verantwoordingsorgaan is van mening dat de relatie van het Bestuur met de opdrachtgevers wordt beheerst door de uitvoeringsovereenkomst. De vraag is in hoeverre de statuten daar wijziging in zouden kunnen brengen.

Ook wijst het Verantwoordingsorgaan op de huidige procedure die inhoudt dat, indien een wijziging wordt overeengekomen in de Pensioenkamer, het Verantwoordingsorgaan advies geeft over de implementatie van de inhoud van het voorstel. Het Verantwoordingsorgaan zal moeten nadenken over een correcte procedure van een statutenwijziging waarover geen voorstel ligt van de Pensioenkamer, en het Verantwoordingsorgaan alleen adviesrecht heeft. De vraag is wat de juridische consequenties daarvan zijn.

Het Bestuur bevestigt dat dit belangrijke vragen zijn en acht het van groot belang om hier tijdig met het Verantwoordingsorgaan over te spreken.

Verslag overlegvergadering Bestuur met Verantwoordingsorgaan d.d. 26-4-2017

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag.

Rondvraag en sluiting

- De heer Van Nie, ACOP, memoreert de discussie over de overname van AKZO. Sprekers conclusie was dat Eumedion het gemakkelijk namens het ABP heeft gedaan. Gezien de mogelijke overname van de NV Philips is het de vraag welke actie het Bestuur heeft genomen om overname te voorkomen.

Het Bestuur is van mening dat het niet de rol van het ABP is om overnames tegen te houden. ABP kijkt als aandeelhouder naar wat er gebeurt met de ondernemingen waarin het fonds belegt. ABP heeft een verantwoordelijkheid en is lid van Eumedion, die ook een verantwoordelijkheid heeft. Het belang van de deelnemer staat voorop. Dat betekent dat het fonds op een verantwoorde wijze het rendement moet maken dat de deelnemer verwacht. Het belang van het fonds is dat het Bestuur van de onderneming handelt in het belang van alle stakeholders – de aandeelhouders, de werknemers en de samenleving. Er moet niet op voorhand worden gesteld dat iedere benadering van een onderneming door een eventuele overnamepartner per definitie verdacht is, maar voorkomen moet worden dat het op een verkeerde manier gebeurt. In een hoorzitting in de Tweede Kamer heeft Eumedion de dilemma's goed over het voetlicht gebracht. Het Bestuur vindt niet dat Eumedion over de schreef is gegaan maar is van mening dat er behoefte is aan meer nuancering. De discussie gaat door, niet over AKZO of Philips, maar over de vraag op welke manier een aandeelhouder de belangen van de deelnemers het beste naar voren kan brengen waarbij ook het belang van werknemers moet meewegen.

- De heer Van Nie, ACOP, wijst op het – formeel correcte – statement op de website over de investeringen in Engie: *'Er is een risico met kerncentrales, maar als de overheid zegt dat het veilig is, vindt het ABP dat het veilig is'*. Dat is een sluitende redenering maar, gezien de gevolgen voor de belegging als het mis gaat, ligt het lastig. Daarnaast viel het op dat de emotionele zorg rond *'kleine oorzaken, grote gevolgen'*, wat bij kernenergie voor veel mensen de grootste angst is, niet is geadresseerd. De vraag is of de pers-publicatie de goede toon heeft.

Het Bestuur is van mening dat de verklaring op de site correct weergeeft hoe het ABP tegen het aandeel in Engie aankijkt. De toon van het bericht had mogelijk warmer gekund. Er zijn veel contacten geweest, ook met organisaties die zijn betrokken bij de 'menselijke ketting' op 25 juni. In een verklaring van ABP in de Limburger is vermeld dat Engie als één van de weinige energiebedrijven nadenkt over het volledig overstappen van fossiele bronnen op alternatieve energiebronnen, waarvan kernenergie er tot nu toe één is. Ook is vermeld dat ABP de zorgen van veel mensen erkent en als aandeelhouder bij Tihange onder de aandacht zal brengen.

- Mevrouw Van Langeraad, CMHF / AC / FOG-ABP, wijst op het voorstel van de staatssecretaris om over de herstelplannen te communiceren. In herstelplannen wordt over indexatie gesproken, terwijl steeds de boodschap is dat niet wordt geïndexeerd. De uitleg is dat het herstelplan slechts een rekenexercitie is, waar niet te veel waarde aan moet worden gehecht. De vraag is hoe die uitleg zich verhoudt tot de uitspraak van de staatssecretaris om de herstelplannen openbaar te maken.

Het Bestuur is van mening dat het niet verstandig is om actief te communiceren over het herstelplan omdat het meer verwarring dan informatie oplevert. Toch zal het Bestuur de handschoen oppakken en op de site aandacht besteden aan het herstelplan en de uitkomsten daarvan. De waarde van deze uitkomst zal in de communicatie naar deelnemers niet ontbreken.

- Mevrouw Van Langeraad, voorzitter Commissie Communicatie, meldt dat het Verantwoordingsorgaan en achterbanorganisaties bezig zijn met de verkiezingen voor het Verantwoordingsorgaan volgend jaar. De gepensioneerdengedeledingen melden dat mensen het

stemmen de vorige keer lastig vonden omdat het digitaal moest. Ook de Ombudsman geeft aan dat met de digitalisering wordt uitgegaan van de veronderstelling dat iemand met een computer ook computervaardig is en dat derhalve alles digitaal kan. Dat leidt tot steeds meer problemen. Het verzoek is hier rekening mee te houden. Daarnaast melden de achterbannen dat ze de vorige keer te weinig tijd hadden om te reageren op besluiten van het Bestuur. Indien men het niet eens is met een keuze, moet er voldoende tijd zijn om in bezwaar te gaan.

Het Bestuur deelt mede dat de communicatiemedewerkers in het kader van de voorbereiding van de verkiezingen onderzoeken wat de beste manier is om de verkiezingen in te richten.

Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun komst en inbreng en sluit de vergadering.